

คณะกรรมการพัฒนากการบริหารงานยติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะอนุกฎมการประสานและพัฒนาระบบงานยติธรรม

ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐

วันพุธที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงยติธรรม ๑ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๙

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

ผู้มาประชุม

๑. ปลัดกระทรวงยติธรรม	ประธานอนุกฎมการ
ศาสตราจารย์พิเศษ วิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ	
๒. ผู้แทนสำนักงานศาลยติธรรม	อนุกฎมการ
นายนิติธร วงศ์ยืน	
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา	
ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นอุทธรณ์	
ประจำสำนักประธานศาลฎีกา	
๓. ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง	อนุกฎมการ
นางผจงจิตต์ วงศ์ธีรญาณเดช	
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักบริหารยุทธศาสตร์	
๔. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	อนุกฎมการ
นายเดชอุดม วีระวานิช	
อธิบดีอัยการ สำนักงานนโยบายยุทธศาสตร์ และงบประมาณ	
๕. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	อนุกฎมการ
พันตำรวจเอกธีระวุฒิ กิ่งวรรณ	
รองผู้บังคับการ กองแผนงานอาชญากรรม	
๖. ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ	อนุกฎมการ
นายพนม แผงฤทธิ์	
นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ	
กองจัดทำงบประมาณด้านความมั่นคง ๒	
๗. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนากการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	อนุกฎมการ
นางสาวประสพศรี รักความสุข	
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม	
๘. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	
นายนครเชตต์ สุทธรปรีดา	
รองเลขาธิการ ก.พ.ร.	

๙. ผู้แทนสหภาพนายควม	อนุกรรมการ
นายเสาวภักดิ์ สกกุลโรวิลาส	
อุปนายกฝ่ายช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย	
๑๐. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	อนุกรรมการ
นายวรวิทย์ สุขบุญ	
รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.	
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม	อนุกรรมการ
นายวัลลภ นาคบัว	
๑๒. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม	อนุกรรมการและเลขานุการ
นางศิวากร คูรัตนเวช	
รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม	
๑๓. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายชาติรี จันทรพิญ	
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและประสานแผนกระบวนการยุติธรรม	
๑๔. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวปริญญช จรุงจิตร	
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ	

ដ្ឋានឯកសារប្រជាជន

๑. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	ติดราขการ
๒. ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม	ติดราขการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสุพิชฌาย์ ญาณวรสิทธิ์เดช นุชหัต	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒. นางสาวคัทลียา แก้วอ่อน	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๓. นางสาวสุพรรณิกา จันทรจิรานุวัฒน์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๔. นายภิศเดช พุกจินดา	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๕. นางสาวกัลยา ถ้ำทอง	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๖. นางสาวจุฑารัตน์ พรพุทธศรี	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๗. นางสาวธิดาทิพย์ หอมมะลิ	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

เริ่มประชุม เวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

/ ระเบียบวาระที่ ๒ ...

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการประสานและพัฒนาระบบงานยุติธรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานต่อที่ประชุมว่า ตามที่ได้มีการประชุมคณะอนุกรรมการประสานและพัฒนาระบบงานยุติธรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งเวียนให้คณะอนุกรรมการทุกท่านพิจารณาแล้ว โดยไม่มีอนุกรรมการท่านใดขอแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการประสานและพัฒนาระบบงานยุติธรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ กรอบแนวทางการจัดทำประมาณการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานต่อที่ประชุมถึงความเป็นมา กระบวนการจัดทำ และพิจารณากรอบแนวทางการจัดทำประมาณการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม และผลการพิจารณาข้อเสนองบประมาณบูรณาการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เบื้องต้น (Pre-Ceiling) ดังนี้

๑. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๖ ด้าน ซึ่งเป็นแผนงานบูรณาการ จำนวน ๒๔ แผนงาน โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ๑ แผนงาน ได้แก่ แผนงานบูรณาการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม ซึ่งอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ และเป็นแผนงานบูรณาการที่ดำเนินการต่อเนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และ พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. การจัดทำร่างกรอบแนวทางการจัดทำประมาณการฯ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ดำเนินการจัดทำร่างกรอบแนวทางการจัดทำประมาณการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนาระบบงานยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๑) ทบทวนและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ นโยบายสำคัญของรัฐบาล ข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และประเด็นขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

๒) ยกร่างกรอบแนวทางการจัดทำประมาณการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และจัดประชุมพิจารณาร่างกรอบแนวทางฯ ๒ ครั้ง ดังนี้

- จัดประชุมหารือกับฝ่ายเลขานุการร่วม ได้แก่ สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมสำนักงานกิจการยุติธรรม

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกับสำนักงานงบประมาณ เรียนเชิญหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเข้าร่วมประชุม เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม ๓ อาคาร ๕๒ ปี สำนักงานงบประมาณ โดยที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาและเห็นชอบร่างกรอบแนวทางการจัดทำงบประมาณบูรณาการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. กรอบแนวทางการจัดทำงบประมาณบูรณาการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้ทันสมัย นำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ประชาชนมีความรู้เรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งมีความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม โดยการพัฒนา ปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมาย สร้างการรับรู้เรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางเลือก ส่งเสริมการป้องกันการกระทำความผิดและการป้องกันอาชญากรรม รวมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นธรรมให้กับประชาชน

เป้าหมายแผนงานบูรณาการ

พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้ทันสมัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ตัวชี้วัดระดับแผนงานบูรณาการ ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด คือ

ตัวชี้วัดที่ ๑ ประชาชนมีความรู้เรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ร้อยละ ๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ ประชาชนมีความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม ร้อยละ 85

แนวทางการดำเนินงาน ประกอบด้วย ๔ แนวทาง คือ

๑. พัฒนา ปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายรวมทั้งสร้างการรับรู้เรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

๒. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางเลือก

๓. ส่งเสริมการป้องกันการกระทำความผิดและป้องกันอาชญากรรม

๔. พัฒนาประสิทธิภาพเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นธรรมให้กับประชาชน/บริการ

๔. กระบวนการจัดทำงบประมาณบูรณาการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑) การพิจารณากรอบแนวทางการจัดทำงบประมาณบูรณาการฯ

- คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบแนวทางการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ตามที่สำนักงานงบประมาณเสนอ โดยมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รับผิดชอบ จำนวน ๖ แผนงาน ซึ่ง ๑ ใน ๖ แผนงานนั้น ได้แก่ การปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม และต่อมาสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งที่ ๒๖๗/๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ

เชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ โดยคณะกรรมการฯ คณะที่ ๖.๑ มีผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นกรรมการและเลขานุการร่วม

- คณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ คณะที่ ๖.๑ การปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม ได้มีมติการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เห็นชอบกรอบแนวทางการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประเด็นการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม

๒) การพิจารณาข้อเสนองบประมาณบูรณาการฯ

คณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ คณะที่ ๖.๑ การปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม ได้มีมติการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 เห็นชอบข้อเสนองบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เบื้องต้น (Pre-Ceiling) โดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมบูรณาการแผนงานบูรณาการฯ จำนวน 18 หน่วยงาน 41 โครงการ (56 กิจกรรม) วงเงินงบประมาณ 2,177,467,700 บาท

ประเด็นอภิปราย

ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง ได้มีข้อสังเกตว่า กรอบการจัดทำงบประมาณบูรณาการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในระดับเป้าหมายครอบคลุมกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครอง แต่ในระดับแนวทางการดำเนินงานใช้คำกว้างๆ อาจทำให้เห็นมิติของกระบวนการยุติธรรมทางปกครองได้ไม่ชัดเจน เช่น แนวทางเรื่องการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางเลือก สำนักงานศาลปกครองก็มีการดำเนินงานในเรื่องใกล้เคียงด้วย ทั้งนี้ ในการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณางบประมาณฯ ในครั้งต่อไป ควรมีผู้แทนสำนักงานศาลปกครองร่วมเป็นคณะอนุกรรมการ เพื่อให้มีมิติด้านการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครองชัดเจนมากขึ้น

มติที่ประชุม รับทราบ และให้นำข้อสังเกตของผู้แทนสำนักงานศาลปกครองไปพิจารณาในการจัดทำงบประมาณบูรณาการฯ ในครั้งต่อไป

๓.๒ ความคืบหน้าการจัดทำร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕)

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานต่อที่ประชุมถึงความคืบหน้าการจัดทำร่างแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) ดังนี้

สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ว่าจ้างมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) เป็นที่ปรึกษาจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) ซึ่ง TDRI ได้เสนอร่างแผนแม่บทฯ ต่อคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณา ในคราวการประชุมคณะอนุกรรมการประสานและพัฒนาระบบงานยุติธรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการรับข้อสังเกตของที่ประชุมไปปรับปรุงแก้ไขร่างแผนแม่บทฯ ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น และเสนอให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาต่อไป ซึ่งประเด็นข้อสังเกตดังกล่าว ได้แก่ ความชัดเจนของสิ่งที่ต้องการให้เกิด

ความเปลี่ยนแปลงในสี่ปีข้างหน้า ความชัดเจนของการนำไปเป็นกรอบการจัดทำคำของบประมาณ การเตรียมรับมือกับปัญหาอาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ กลไกการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่และการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ เป็นต้น ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ประสานกับ TDRI ให้ปรับปรุงตามข้อสังเกตของคณะกรรมการแล้ว

อนึ่ง ในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการนำเสนอกรอบทิศทางการจัดทำแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ ต่อ กพยช. ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบกรอบทิศทางการจัดทำแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ โดยแผนแม่บทฯ ดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ที่จะมีการประกาศใช้ ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้ประสานกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อติดตามความคืบหน้าในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ทราบว่าพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดระยะเวลาการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๕๕ วัน นับจากวันที่พระราชบัญญัติฯ ประกาศใช้ (แล้วเสร็จภายในกลางปี ๒๕๖๑) ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ จะเริ่มดำเนินการทบทวนความสอดคล้องของร่างแผนแม่บทฯ กับร่างยุทธศาสตร์ชาติฉบับที่จะใช้ในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน โดยคาดการณ์ว่าจะมีร่างยุทธศาสตร์ฉบับนี้ในช่วงประมาณปลายเดือนมกราคม ๒๕๖๑ และจะดำเนินการปรับปรุงร่างแผนแม่บทฯ ควบคู่กันไปกับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้แล้วเสร็จและสามารถประกาศใช้ได้ทันก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ประเด็นอภิปราย

๑. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นกำหนดระยะเวลาการจัดทำแผนปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ โดยคาดการณ์ว่าร่างแผนปฏิรูปประเทศ จะแล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ร่างยุทธศาสตร์ชาติ จะแล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และจะมีความชัดเจนมากขึ้นหลังจากผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. ประธานอนุกรรมการให้ข้อสังเกตว่า ร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ เป็นแผนระยะกลาง (Intermediate range plan) ที่ต้องทบทวนความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติซึ่งเป็นแผนระยะยาว (Long-Range Plan) ทำให้ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จและประกาศใช้ก่อนยุทธศาสตร์ชาติได้ อย่างไรก็ตามการปรับปรุงร่างแผนแม่บทฯ สามารถดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้

๓. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ชี้แจงความคืบหน้าในการจัดทำร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ เพิ่มเติมว่า TDRI ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อสังเกตของอนุกรรมการฯ ในคราวการประชุมฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เรียบร้อยแล้ว แต่ปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจากการทบทวนกรอบประเด็นปฏิรูปของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ทั้ง ๑๐ ด้าน ได้แก่

- ๑) กำหนดระยะเวลาดำเนินงานทุกขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม
- ๒) ช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงความยุติธรรม
- ๓) ลดความเหลื่อมล้ำในการบังคับใช้กฎหมาย
- ๔) สร้างสังคมที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืน
- ๕) ปรับปรุงระบบสอบสวนให้มีการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวน

และพนักงานอัยการ

- ๖) กำหนดระยะเวลาดำเนินการสำหรับผู้เกี่ยวข้อง
- ๗) สร้างความเชื่อมั่นในการสอบสวนของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ
- ๘) ปฏิรูประบบนิติวิทยาศาสตร์

๙) พัฒนาวัฒนธรรมองค์กรให้มุ่งอำนวยความสะดวกและรวดเร็ว

๑๐) พัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันของประเทศ

พบว่า ร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ และกรอบประเด็นการปฏิรูปฯ มีความสอดคล้องกัน แต่อาจต้องเพิ่มเติมประเด็นด้านการปฏิรูประบบนิติวิทยาศาสตร์ในร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ ให้ชัดเจนมากขึ้น โดยลักษณะของแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ จะเป็นการถ่ายทอดเป้าหมาย และกิจกรรมการดำเนินงานของประเด็นปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมทั้ง ๑๐ ด้าน มากำหนดเป็น action plan ทั้งนี้ประเด็นเรื่องกำหนดระยะเวลา ฝ่ายเลขานุการจะปรับปรุงและจัดทำร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ ให้แล้วเสร็จภายในกลางปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบการจัดทำคำของบประมาณของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อไป

๔. ประธานอนุกรรมการให้ข้อเสนอแนะว่า ควรนำข้อสังเกตในประเด็นการจัดทำแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เป็นข้อมูลนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเพื่อทราบด้วย

๕. ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง ให้ข้อสังเกตว่า ร่างแผนแม่บทฯ ยังขาดมิติด้านการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง ซึ่งในช่วงระยะเวลาของการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานศาลปกครองจะจัดส่งข้อมูลให้ฝ่ายเลขานุการฯ เพิ่มเติม เพื่อให้ร่างแผนฯ มีความครอบคลุมกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง อาญาและปกครอง

มติที่ประชุม

๑. รับทราบ

๒. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการนำข้อสังเกตจากที่ประชุมไปดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ในการจัดทำร่างแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ ต้องดำเนินการควบคู่กับการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๒ เพิ่มเติมประเด็นกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง เพื่อให้การพัฒนากระบวนการยุติธรรมครอบคลุมทั้งมิติทางอาญา ทางแพ่ง และทางปกครอง

๒.๓ นำข้อสังเกตในประเด็นการจัดทำแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๓ ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เป็นข้อมูลนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเพื่อทราบด้วย

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

การขับเคลื่อนกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

๒๕๖๑

ฝ่ายเลขานุการได้รายงานต่อที่ประชุมว่า สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกรอบแนวทางป้องกันอาชญากรรม เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) เสนอ โดยกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมทั้ง ๖ ด้านประกอบด้วย

๑. การป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม โดยกำหนดให้มีการจัดการกับพื้นที่ต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม ได้แก่ การจัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ การติดป้ายสัญลักษณ์ การป้องกันพื้นที่อันตราย (พื้นที่เปลี่ยว พื้นที่ล่อแหลม) เพื่อเป็นการปิดกั้นโอกาสที่ผู้กระทำความผิดจะเข้าถึงบุคคลหรือทรัพย์สิน รวมถึงการสร้างความสะดวกในการเฝ้าระวังและการติดตามผู้กระทำความผิดเมื่อเกิดอาชญากรรมขึ้น

๒. การป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม รวมถึงการสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรม

๓. การป้องกันอาชญากรรมด้วยการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ โดยป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดที่อยู่ระหว่างการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน และผู้พ้นโทษทุกกลุ่ม (ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด ผู้พ้นโทษจำคุก ผู้พ้นการคุมความประพฤติ ผู้ผ่านการฟื้นฟูฯ เด็กและเยาวชนที่พ้นการฝึกอบรม) กลับมากระทำผิดซ้ำอีก

๔. การป้องกันอาชญากรรมโดยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด โดยการเฝ้าระวังกลุ่มบุคคล ได้แก่ ผู้ติดยาเสพติด ผู้ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ผู้ประพฤติดนในลักษณะอันธพาล คนวิกลจริต เด็กและเยาวชนทั้งในและนอกระบบการศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยงที่อาจจะกระทำความผิดได้

๕. การป้องกันอาชญากรรมโดยการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ โดยการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้รู้จักการป้องกันและระวังภัยด้วยตนเอง รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ถึงรูปแบบ วิธีการของภัยอาชญากรรม แนวทางป้องกันเพื่อระมัดระวังภัยอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น เน้นการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมหรือไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

๖. การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรในการป้องกันอาชญากรรม โดยพัฒนาองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมให้รู้เท่าทันผู้กระทำความผิด รวมถึงการพัฒนาและส่งเสริมให้มีระบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ฝ่ายเลขานุการได้มีการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนกรอบแนวทางป้องกันอาชญากรรม ดังนี้

๑. การลงนามความร่วมมือระหว่างกระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร และกระทรวงยุติธรรม เพื่อเชื่อมโยงภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีทิศทางเดียวกัน และทำงานร่วมกันแบบบูรณาการเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. การทบทวนและปรับปรุงตัวชี้วัดร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และได้ปรับแก้ไขตัวชี้วัด คือ

- ตัวชี้วัดระดับผลผลิต : สถิติการกระทำผิดซ้ำในกระบวนการยุติธรรมลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

- ตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์ : (๑) ประชาชนมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ (๒) ประชาชนมีความพึงพอใจต่อระบบการป้องกันอาชญากรรมร้อยละ ๘๐ และ (๓) การลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน ต่ำกว่าร้อยละ ๔๐

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการได้เสนอตัวชี้วัดที่แก้ไขต่อคณะกรรมการฯ ในคราวการประชุมฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ และต่อมาได้เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ และ กพยช. ได้มีมติเห็นชอบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

๓. แจ้งเวียนมติคณะรัฐมนตรี ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและขอความร่วมมือในการสนับสนุนการขับเคลื่อนงานป้องกันอาชญากรรม โดยสามารถใช้กลไกการขอรับจัดสรรงบประมาณในลักษณะบูรณาการฯ

๔. ประสานหารือร่วมกับสำนักงานการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง ถึงแนวทางในการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนกรอบการป้องกันอาชญากรรมภายใต้อำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน และหารือร่วมกับกองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการจัดทำเนื้อหาการป้องกันอาชญากรรมให้แก่ประชาชน

๕. จัดทำโครงการขับเคลื่อนงานยุติธรรมในมิติเชิงพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดชลบุรี จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อรับทราบสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ในประเด็นด้านการป้องกันอาชญากรรม สำหรับเป็นข้อมูลประกอบการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมในระดับพื้นที่

๖. จัดทำคู่มือการขับเคลื่อนกรอบแนวทางฯ สำหรับสำนักงานยุติธรรมจังหวัด และจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบต่างๆ ภายใต้แนวคิดอยู่อย่างปลอดภัย (Stay safe)

สำหรับการขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ฝ่ายเลขานุการได้กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ๓ กลุ่ม ได้แก่ ประชาชน ชุมชน และหน่วยงาน/องค์กร พร้อมแนวทางการดำเนินงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. จัดตั้งคณะทำงานภายใต้คณะอนุกรรมการฯ เพื่อเป็นกลไกเชื่อมโยงให้หน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องมาร่วมกันวางแผนบูรณาการข้อมูล พร้อมขับเคลื่อนกรอบแนวทางทั้ง ๖ ด้าน จำนวน ๓ คณะ ซึ่งพิจารณาจากแนวทางการดำเนินงานตามกรอบป้องกันอาชญากรรม และภารกิจของหน่วยงานที่มีความคล้ายคลึงกัน ประกอบด้วย

๑) คณะทำงานด้านการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม ซึ่งมีหน้าที่ขับเคลื่อนแนวทางที่ ๑ การป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม

๒) คณะทำงานด้านการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมโดยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด และป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งมีหน้าที่ขับเคลื่อนแนวทางที่ ๓ การป้องกันอาชญากรรมด้วยการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และแนวทางที่ ๔ การป้องกันอาชญากรรมโดยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด

๓) คณะทำงานด้านการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมโดยลดการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชน และพัฒนาประสิทธิภาพบุคลากรในการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งมีหน้าที่ขับเคลื่อนแนวทางที่ ๒ การป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน แนวทางที่ ๕ ป้องกันอาชญากรรมโดยลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ และแนวทางที่ ๖ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรในการป้องกันอาชญากรรม

ทั้งนี้ ได้กำหนดให้มีแผนการประชุมคณะทำงานทั้ง ๓ คณะ เป็นประจำทุกไตรมาส และกำหนดให้แต่ละคณะทำงานมีการจัดทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปี พร้อมทั้งรายงานความคืบหน้า และผลการดำเนินงานให้คณะอนุกรรมการฯ ทราบ

๓. จัดทำชุดโครงการ/กิจกรรม สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับหน่วยงานในการขอรับจัดสรรงบประมาณบูรณาการแผนงานปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม

๔. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบต่างๆ เพื่อเผยแพร่ให้กับประชาชนทั่วไป และสื่อที่จะเผยแพร่ภายในชุมชน

๕. จัดอบรม/กิจกรรมให้ความรู้ ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในเรื่องการป้องกันอาชญากรรม ผู้ที่มีบทบาทในชุมชน/อาสาสมัครในเรื่องแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ และนิสิตนักศึกษา ในการสร้างความตระหนักและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่จะนำไปสู่การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

๖. แสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพิ่มเติม โดยลงนามบันทึกความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนในการขับเคลื่อนกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

๗. ประเมินผลตัวชี้วัดในเป้าหมายของกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรม เพื่อเป็นฐานคำนวณในการเปรียบเทียบต่อไป

ฝ่ายเลขานุการจึงขอให้ที่ประชุมคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการดำเนินงาน และการขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งร่างคำสั่งคณะกรรมการจำนวน ๓ คณะ

ประเด็นอภิปราย

๑. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า การป้องกันอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่มีบริบทแตกต่างกัน เช่น เมืองใหญ่มีอาชญากรรมที่หลากหลายและจำนวนมาก เมืองเล็กอาชญากรรมเกิดขึ้นน้อย ดังนั้นแนวทางการป้องกันอาชญากรรมควรมีรูปแบบ (Model) ที่เหมาะสมกับปัญหาในแต่ละพื้นที่

๒. ประธานอนุกรรมการให้ข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากเรื่องการป้องกันอาชญากรรมมีบริบทที่แตกต่างกันในหลายมิติ สิ่งสำคัญคือ การมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอาชญากรรม การหาสาเหตุหรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาชญากรรม ดังนั้น การดำเนินงานเรื่องป้องกันอาชญากรรม จะไม่ใช่เป็นการดำเนินงานในรูปแบบเดียวกัน (One size fits all) แต่จะเป็นการดำเนินงานในหลากหลายรูปแบบ เช่น ประเภทอาชญากรรม สาเหตุ ความถี่ พื้นที่ที่เกิดอาชญากรรม กลุ่มเสี่ยงที่ก่อให้เกิดอาชญากรรม ซึ่งจะมีหลากหลายหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง สำหรับแนวทางการดำเนินงานที่ฝ่ายเลขานุการเสนอในเรื่องการผลิตสื่อ นั้นสื่ออาจจะช่วยไม่ให้ประชาชนตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม แต่ไม่สามารถป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรมได้

ในส่วนประเด็นเรื่องการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ข้อมูลอัตราการกระทำผิดซ้ำ ไม่เพียงพอที่จะกำหนดแนวทางในการป้องกันหรือลดการกระทำผิดซ้ำได้ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลอื่นๆ ประกอบ เช่น สาเหตุและปัจจัยของการกระทำผิด ข้อมูลการติดตามหลังจากพ้นโทษ เพื่อนำมาประเมินความเสี่ยงในการกระทำผิด และนำมากำหนดแนวทางการป้องกันหรือกระบวนการบำบัดฟื้นฟูให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในแต่ละประเภทความผิด ซึ่งควรมีหน่วยงานด้านการพัฒนาพฤตินิสัยเข้าร่วมดำเนินการด้วย

อย่างไรก็ตามในเรื่องการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม สามารถนำไปพัฒนา เป็นแนวทางการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ แต่ควรเริ่มจากกระบวนการสำรวจพื้นที่ เพื่อให้ทราบว่ามีพื้นที่ใดบ้างที่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้นและต้องปรับปรุงสภาพแวดล้อมเร่งด่วน

๓. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการให้ข้อสังเกตว่า แนวทางการดำเนินงานที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการสื่อสาร ทำความเข้าใจ เผยแพร่/อบรมให้ความรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายทั้ง ๓ กลุ่ม ซึ่งอาจไม่ครบถ้วน เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายค่อนข้างกว้าง โดยเฉพาะกลุ่มประชาชนที่มีทั้งเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา วัยทำงาน ผู้สูงอายุ รวมถึงนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

ซึ่งประเด็นนี้ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ อาจมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มเสี่ยง หากประสบความสำเร็จอาจขยายผลการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไป

๔. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว จึงต้องมีการขับเคลื่อนการดำเนินการต่อไป ซึ่งหากรับข้อสังเกตของประธานอนุกรรมการไปดำเนินการ อาจต้องชะลอการจัดตั้งคณะทำงานไปก่อน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ การขับเคลื่อนอาจเริ่มดำเนินการในประเด็นที่ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการศึกษาข้อมูลสถานการณ์ปัญหาในพื้นที่ แล้วนำมาประมวลผลเพื่อกำหนดรูปแบบการป้องกันอาชญากรรมที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ เช่น เขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ เขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เขตอีสานเหนือติดลำน้ำโขง เป็นต้น สำหรับการดำเนินการในระยะต่อไป ฝ่ายเลขานุการควรกลับไปทบทวนข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันในแต่ละเรื่อง/กลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะในมิติประชาชนกลุ่มเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อ และกลุ่มเสี่ยงที่จะกระทำความผิดซ้ำ และจัดทำเป็นแผนระยะ ๔ ปี ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดยเริ่มดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นปีแรก สำหรับการขับเคลื่อนงานป้องกันอาชญากรรมในมิติพื้นที่ อาจใช้กลไกของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.) ด้วย

๕. ประธานอนุกรรมการให้ข้อเสนอแนะว่า การขับเคลื่อนตามกรอบแนวทางที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ ไม่สามารถทำได้ทั้ง ๖ ด้าน ควรเลือกประเด็นที่สามารถขับเคลื่อนได้ เช่น การป้องกันอาชญากรรมโดยลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ แล้วทบทวนว่าข้อมูลการป้องกันอาชญากรรมเหล่านี้ จะสื่อสารให้ประชาชนเข้าถึงอย่างไร

ในประเด็นการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด ควรแยกออกมาจากรื่องการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ เนื่องจากการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำขับเคลื่อนได้ยาก และมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศาล อัยการ ตำรวจ อีกทั้งการกระทำความผิดซ้ำมีข้อมูลที่ละเอียดอ่อน ต้องใช้เวลาในการศึกษาวิเคราะห์ปัญหา และเป็นประเด็นปัญหาที่ควรต้องแก้ไขมากกว่าป้องกัน (secondary crime) ซึ่งฝ่ายเลขานุการควรหารือกับรองปลัดกระทรวงยุติธรรมที่รับผิดชอบเรื่องนี้ด้วย

สำหรับการจัดตั้งคณะทำงาน ควรมีความยืดหยุ่น (Flexible) โดยจะเป็นลักษณะการดำเนินงานในประเด็นย่อย (ISSUE) เพื่อหาแนวทางช่วยลดการเกิดปัญหาอาชญากรรม ดังนั้น องค์ประกอบต้องมีความคล่องตัว ซึ่งควรประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มาร่วมเป็นคณะทำงาน โดยมีการกำหนดเป้าหมายขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกิดผล (Impact) ในระยะเวลา ๑ ปี รวมถึงจัดทำแผนการดำเนินงานในระยะเวลา ๔ ปี

๖. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ให้ข้อเสนอแนะว่า แนวทางขับเคลื่อนในเรื่องที่มีเจ้าภาพรับผิดชอบอยู่แล้ว เช่น การป้องกันอาชญากรรมด้วยการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และการเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรในการป้องกันอาชญากรรม อาจไม่ต้องจัดตั้งคณะทำงาน แต่ฝ่ายเลขานุการควรทำหน้าที่เชื่อมโยงข้อมูล ประสานติดตามผลการดำเนินงาน แล้วรายงานความคืบหน้าให้คณะอนุกรรมการฯ ทราบ

๗. ประธานอนุกรรมการให้ข้อเสนอแนะว่า การขับเคลื่อนงานป้องกันอาชญากรรมในมิติพื้นที่ โดยใช้กลไกของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.) จะต้องมีการกำกับ ดูแล และให้คำแนะนำทั้งในเรื่องการประเมินสถานการณ์อาชญากรรม การจัดทำโครงการและการขอรับการจัดสรรงบประมาณระดับจังหวัด

๘. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ให้ข้อเสนอแนะว่า เห็นด้วยกับประธานอนุกรรมการในเรื่องการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำนั้น ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนดำเนินการ

๙. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ข้อเสนอแนะว่า การจัดตั้งคณะทำงานควรมีผู้แทนที่ทราบปัญหาในพื้นที่ เช่น ผู้เชี่ยวชาญ นักอาชญาวิทยา นักจิตวิทยา และหน่วยงานภาคประชาสังคม (NGO) ที่มาร่วมเป็นคณะทำงาน

มติที่ประชุม ๑. ให้ชะลอข้อเสนอเรื่องการตั้งคณะทำงาน โดยควรมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ได้สถิติหรือข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่องก่อน แล้วอาจตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนต่อไป

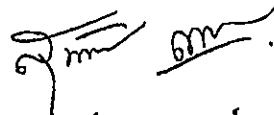
๒. แนวทางการขับเคลื่อนกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรม ควรเน้นด้านที่ยังไม่มีเจ้าภาพรับผิดชอบ ได้แก่ (๑) การป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม (๒) การป้องกันอาชญากรรมโดยเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด (๓) การป้องกันอาชญากรรมโดยลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ

๓. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการกำหนดแผนการดำเนินงานระยะสั้น ๑ ปี และระยะยาว ๕ ปี ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงกลไกในระดับพื้นที่ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.) พร้อมทั้งกำกับ ดูแล และให้คำแนะนำในเรื่องการประเมินสถานการณ์อาชญากรรม การจัดทำโครงการและการขอรับการจัดสรรงบประมาณระดับจังหวัด

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

- ไม่มี -

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น.

(นางสุพิชฌาย์ ญาณวรสิทธิ์เดช นุชทัต)
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายชาตรี จันทรพิชญ)
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและประสานแผน
กระบวนการยุติธรรม
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางศิวากร คูรัตนเวช)
รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
อนุกรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม